

59830

Mag. St. Dr.

P

kal.komp.

Josephus.

*Terthkónia Thomas: Novus Ecclesiae Dei phos
phorus Divus Bonaventura*

Fest. 30. 97.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0001712

NOVVVS
Ecclesiæ Dei
PHOSPHORVS
DIVVS
BONAVENTVRA
DOCTOR SERAPHICVS,

Annuo festiuitatis suæ die

I N

Amplissima Magnorum Hospitum
Corona

*Ad sacras Aedes D. FRANCISCI Patriarchæ Seraphici,
Celeberrimi Conuentûs Cracouiensis,*

PANEGYRICA ORATIONE

P E R

M. THOMAM SERTKOWICZ,
In Vniuersitate Cracouiensi Philos: Doctorem
& Professore,

CELEBRATVS.

Anno exorti in terris Solis Iustitiæ 1681. Die verò 14. Iulij.

CRACOVIAE, Typis VNIVERSITATIS.

In Gentilitium
ILLVSTRISSIMÆ ET EXCELLENTISSIMÆ
DVCVM IN CLEVAN ET ZVKOW
Domûs Stemma.

59830 m

I, celerem fer Magne gradum Bellator, & insta
Inuia quo placitam vota dedêre viam,
Quo Te cunq; feres, metam properabis ad vnam,
Destinat hanc Famâ iudicè celsus Honor.

Ioannes Constantinus de Zakrzow Zakrzowski,
in Academia Craconiensi Studiosus Rhetorices.

ILLVSTRISSIMO PRINCIPI,

A C

REVERENDISSIMO DOMINO,

D. CASIMIRO

NICOLAO

DVCI IN CLEVAN ET ZVKOW

CZARTORYISKI,

Cracouiensi, Vilnensi Cathedralium

CANONICO, &c. &c.

Ad Iudicia Generalia Tribunalis Regni

ELECTO IVDICI DEPVATO,

DOMINO ET PATRONO AMPLISSIMO.

Auctor S. & P.

Onus Ecclesia DEI Phosphorus, auitum Cali Sera-
phici Sidus, cum in umbris latere non debeat, publicam ordiri lu-
cem, non aliunde illustrius censuit, quam ex Illustrissima Principis
in Regno Domus TVÆ Porticu, ILLVSTRISSE ac RE-
VERENDISSE PRINCEPS. Erubescit roseum aurora iu-
bar sine purpura conspici, & cum in Seraphico BONAVENTURA,
Vaticano murice purpuratum inceserit, Trabeas iterum

& conchylia quarit: vt nihil solita cultus sui de Maestate remittat. TIBI augusta Do-
mus hereditarius splendor, natales cunas, tot Heroum paludamentis ac Ostro Ducali cir-
cumfudit; fascie infantiles, aureos inuoluerunt Fasces, & primum vita diluculum cognata
lucis multiplici radio serenius accendit meridies; vt nullibi panderet angustiore sibi pom-
pa, diuiniore hac purpureas aurora fores, & plena rosarum atria. Solis equos, rosas ab auro-
ra fuisse pastos, Veteris ingenij commentum est; nisi Gentilitij TVI Equitis in prerogati-
uam cedat; quod angusto Magni Sanguinis influxu ad vsq, Solia erumpente, coronatos
Lechia Soles, a Magnis IAGIELLONIBVS & KORYBTIS continuata se-
renitate vexerit; Basilica Regni Quiritum Laticlauiæ, Curules & Tiaras Ducum, dotalis
purpura immarcescibilis rosas, inter prima ætatis bellaria numerauerit. Alet etiam num
haud dubia muricis Insulati spe, TVVM in TE Bellorophontem, Seraphica Religionis
Phosphorus, & dum assurgente Illustrissimi Nominis patrocínio, publicam spectabit lucem,
amplioribus honorum incrementis, qui vel nunc tam sublimi crescunt in TE fastigio, bono
omine pralucebit. Quaquam immortale TVI Equitis vestigium secutus, feliciter iam

grandem honorum Appiam inijisti: dum ipse Varvelli apex, limen & praambulium TIBI sternit, & Mitra natali insigne Caput, triplex diadema incingit; ut surrectura ad celsiores Insulas magnitudini, regio ternione praeludat. Diua Tribunalitij Areopagi Themis, Magnum TE & Lycurgis ac Minoibus parem gloria aequitatis Iudicem susceptura, gladium, lancemq; suam, Lyncea menti TVÆ in coronamentum parari gloriatur, bene conscia, dexterrima Gentilitij Equitis in manu, illum Vibrari ensen, qui non minus in praecisis fortiter hostium ceruicibus, Triumphales metat laureas, quam Gordio plusquam nexu, implicitos difficultatum nodos Macedonica felicitate resoluat. Ingenium TIBI quantacumq; fortuna & gloria capax, ac Principi parem genio indolem, Princeps Regni Schola Cracoviensis VNIVERSITAS, lectissimo Sapientia cultu imbuit, dignamq; firmavit, quae ab insigni sceptris Regalibus Helicone, ad sacras Lechici in Vauello Capitoli Coronas procederet, exteroq; etiam in Orbe, Illustrissimi Nominis Maiestatem, coronis ubiq; dignam circumferret. Hausit delictum Orbis ROMA nectar illud dulcissimi TVI pectoris, dum ingenij elegantijq; omnibus florentes, gratissimi caelo Tyberis ripas, noua tecum uberrimo torrente inundaret amœnitas, & Septenos Quirini colles porrigeret planè altius, vicinior in TE Heroum tot ac Principum celsitudo. Adorarunt par in TE decus reliqua venustiores mundi partes, Coturnis perennibus signaturæ quidquid vel momentaneo gressu immortalitati legendum impressisti. Quæ vero in Patriam refluxit tecum non minus liberalis fama ubertas! Chrysologo suppar pro sanctioribus Rostris facundia, aureo saeculo dignas dotes, sub auri sermonis emblemate pingit: dulcisq; mellea Suada Hybla, rediuuium in Ore Ambrosium referens, arcanam mentis ambrosiam luculenter fundit, auribus æquè ac animis audientium profundo Divinae voluptatis gustus. Ardet Vesuvio planè integro Seraphica Religio, Vestalis planè, quia Illustrissima Domui TVÆ perpetuus amor: in TE cum augusti Sanguinis lactisq; nutricij haustu derivatus: & sub Materno ZEBZYDOVIANI decoris VEXILLO, immortalibus beneficij TVIS immortalia trophaea struit. Sacer ille, ipsiq; (si nomen & rem spectes) Olympo suppar Calvaria Mons, sicut Maternæ Domui TVÆ, felicissima Tituli ac Honoris sui auspicia; ita TIBI incrementa & cumulos splendores in acceptis refert, in cuius tenui passu non penetrabile iugum Oraculo Philippi felicius, onustum liberali auro, impellis TVVM Equitem, ut nimirum profusa in Superos beneficentia, argenteis hastis, caelestis Hierosolyma portas expugnes, ac ipsis de Caelitibus, munificè humanitate triumphes. Ut nihilominus tardum sereni postibus atheris TE Sidus addat, Caelestis huius Phosphori ab Illustrissimo TVO Nomine lucem quarenti cura laborq; erit: ac meum supplex & liberale votum: ut qui primitias publicæ in TE cultus mei, grata manu menteq; suscipis, prima summi & diuturni honoris culmina, Archi-Præsuleo Celsissimi PATRVI TVI vestigio præcalcata subeas, & non interruptis fortuna gloriaq; successibus TVIS, serò tandem respondeant ultima primis. Ita precor

ILLVSTRISSIMÆ ET REVERENDISSIMÆ DOMINATIONIS TVÆ

Cliens deditissimus

M. THOMAS SERTKOWICZ
Philos. Doctor & Profess.

ORATIO.

Llapsa terris sidera, aduenas inter homines Phosphoros, nunquam sublunari hospitio excepit natura; quin ista miraculi nouitas, vniuersas mortalium mentes raperet in stuporē, AA. Prouida humanis vsibus Parentis rerum naturæ solertia, cum vastam hanc cæli terræq; molem, perennibus stabiliret fundamentis, sua cuiq; loca, proprias rebus singulis stationes defixit: plantis, animantibus, toti q; mortalium generi, longè latèq; patentem terræ ambitum; astris, sideribus, & quidquid supra mortalitatem assurgit, sublimes Cælorum orbis ac regiones concessit; ac planè lege non violandâ sanxit; vt suæ dispositionis ordinem, alternæ mutationis vicibus, nunquam inuerteret malè sana temeritas. Infreni equorum cursu Solem Phaëton acclinauit terris, cereis Icarus pennis inuolauit cælos, an non iustas temerarij ausus pœnas vterq; luit? ille medijs in ignibus, & fatali Orbis incendio, hic iratos inter Pelagi æstuantis fluctus æstum ambitionis suppressit & extinxit. Quid mirum si magnificam vrbiū maiestatem, decennio tantum expugnabiles Troias, centum portis patentes Thebas, sæcundas Sapientum Athenas, totq; multiplici apparatu conspicuas vrbes, in hac terrarum capacitate sitas, struetasque intuemur? si cælis verò illæ, sua inferant fundamenta; & è contra cælorum luminaria, perennes astrorum faces collucerent in terris, an non omni prodigiosius miraculo censeretur? Sed cum ego hodiernâ die splendidissimum in terris (nisi cælo æmula sit Seraphica Religio vestra Patres Religiosissimi) Phosphorum contueor geminos iam in terris Phosphoros, alterum in Cælo sidereum, alterum Sanctissimum in Orbe **BONAVENTVRAM**, oriri & morari non miror. Lux Phosphori, cuius serenitatem ex opaca emergentem nocte oriri nobis gaudemus, corporeo illucescit obtutui. At hoc lucidissimum in Vestro Olympo Sidus, cuius lumen, vt ante sibi Maiores, ita nobis nunc luxisse gratulamur, animis

mentibusq; præfulget. Ille mutis etiam elementis, hic imagini diuinitatis homini diem affert, lumenque affundit tantò illustrius, quantò nos homines, bruta animantia rationis nobilitate superamus. Ille matutinas vigilias agens, somnos remissiores rumpit; hic Argumcentoculum pro Vestra securitate agit, lumen copiosissimum Sanctitatis & Sapientiæ auitis splendoribus Vestris accumulat & infundit. Agnoscimus ergo geminos terris lucere Phosphoros, nec quòd duo sint miraculum est; sed quòd terrestris in BONAVENTURA sereniorem, fulgentioremq; Orbi Nostro promittat radiorum splendorem, libeat interim contemplari. Det igitur meritos plausus nouo, tamq; sereno suo lumini, densa tenebrarum opacitate circumfusa terra, det meritos encomiorum census, vigili suo Lucifero, ex illoq; fortunæ suæ vestigia, non sic vt olim antiquitas ex pecudum inspectis visceribus vano extispicio rimabatur, vel vt ex oscinum cantu, aut volatu, ex quibus euentuum arcana superstitiosâ diuinatione sumebat, sed longè capiat veriora. Certiorem suæ fortis illuminationem, & felicitatis augurium, vniuersa, & quæ iam venerunt, & ventura sunt, bona, ex Optimo BONAVENTURA totus sibi ominatur Orbis. Tux verò istud felicitatis laudisq; est, quòd tanto illustrissimum splendore Phosphorum, Tua inter Religiosæ pietatis luminaria, terris cælisq; exhibeas verè Maxima Minorum Religio. Circumfudit quidem liberalis serenitatem Tuam fulgor, dum tot in Sapientissimis Doctores, inuictis pro DEO Heroibus, eminentissimis Ecclesiæ capitibus lumina accendisti; speciali tamen lucis Tux accessu fulges: dum hodiernum producis Phosphorum, qui omnibus splendorum Tuorum promptuarijs, & maximæ terrarum felicitati bono omine anteiret. Nouum ergo in terris Phosphorum in Seraphico Doctore Tuo, producam ego hodie: Si Tua imprimis Sanctissime & Sapientissime DOCTOR, lux dicenti affulgeat: & Vestra audiendi beneuolentia, placidissimo humanitatis radio, meæ tenuitatis vmbra illustret ac comitetur.

Vniuersa inter, Diuinæ circa conditam Orbis molem, prouidentix ac destinationis argumenta, quibus inexhausta Omnipotentis dextera, mortalium generi largè se communicauit, familiarissimum & veluti compendiosum specimen, Phosphorus censerì debet, A.A. Ille scilicet in tertio super terram Orbe situs, omnibus sub Luna creatis vicinus & amicus, in tenebrarum periclitantis naturæ præsidium & decus constitutus, spatia noctis temperat: fortiorem post otia

somni

ſomni in rebus peragendis virtutem, ad curas laboresuē diei reuocat: hos demum ipſos certo temporis limite circumſcribit: dulcia laboribus otia imponit: noctis quietem conciliat: Solis & Lunæ mutuus anteambulo, ſolâ nominis non virtutis metamorphoſi, ex Phosphoro in Heſperum tranſit. Magnitudinem ſi conſideres? largior illi eſt quàm alijs ſideribus, qualitates ſi ad numerum redigas? plurimæ illæq; optimæ, vel ex inde cenſeri poſſunt, quòd illius beneficio & influxu, plurima imò prorsus omnia in terris producantur. Non iniquus tanti pretij æſtimator fuiſſe mihi viſus, quiſquis Phosphorum ſeu Auroram, auream dixit horam, quòd ſcilicet ſæcundo influxuum ſuorum rore, aurea Saturni ſæcula, vel in decreſcentibus hodie felicitatis humanæ reliquijs conſeruet ac tueatur. Cùm puniceo curru, è tenebrarum noctis gremio eluctatus, lucem diemq; in Horizonte Orbi reuehit, illâ ad omnem amœnitatis ſpeciem caſtigatâ fronte, purpuramq; & roſas induto vultu, quanta lætitiæ ſemina, vbertatemq; gaudiorum, vbiq; ſpargit ac effundit, omnia exhilarat, vernare herbas, ridere prata, gemmas in conchis radiare, fontes & flumina ſono dulciori obſtrepere, & quæ planè mortua, atræ noctis tenebræ ſepelierant, hæc rediuiua, ac nouo ſpiritu animata reſurgere, omniaq; in cultum ac priſtinum decus redire facit. Quis hæc Phosphori Cæleſtis attributa meliori penicillo Tymantes aut Apelles in Tē exprimat lucidiſſimum Eccleſiæ DEI Sidus, noue illuſtriorque Orbis Seraphici Phosphore BONAVENTURA? quæ vmbratilis facundiæ colores non poſſunt ex æquo pingere. Hæc omnia, quæ in præſtantiffimo hoc cælorum ſiderumq; auro, ad pretium & miraculum natura extulit: in Tē non compēdium tantum, ſed etiam faſtigium habent: cumlato ſplendore radiant: vt dubiuſim, an non cùm Tvæ lucis diminutione Phosphorum Tē appellem, qui Phœbum, Cynthiam, & omnia luminum ſiderumque decora, Tvæ ſine macula vitæ intaminatis ſplendoribus ſuperas, & excellis.

Vt tamen curſu ordinato progrediar, & ab Ortu diuiniſtius Phosphori, laudem Illi veſtigalem exordiar, quantò prima natalisq; Lucina affulſerit Illi lumine, feliciffimi infantis cunas vnâ mecum euoluite. Hetruria ſeu Thuſcia, Regionum in Orbe Italo ampliſſima, Sago Togâq; inſignium Heroum ferax, Mineruæ ac Bellonæ alumna, tenello BONAVENTURÆ ſolum natale bono omine, fauſtisq; ſub penetralibus exhibuit: Balneoregium cæteris Urbibus, Vrbs præſtantior ſua inter mœnia, primum terreſtris Phosphori aſpexit lumen, hoc ipſo quibus non coronis, Regumq; inſignibus ac

nomine digna ! quod superstitioso Phoenicensium ritu, felicius orientem Illustrissimi Sideris istius lucem, prima suspexerit, suscepit, adorârit. Præludat iam mendacijs suis veriori orbis hodierni fortunæ, ludicra Poëtarum eruditio, & primitium diei lumen cum Oriente Sole, ab Oceano hauriat, ab vndis accendat, & infectum diei pulueribus Phœbum, in roseis auroræ balneis pulcherrimè lotum, luci suæ restituat. Nos certè primum Phosphori diuinioris ortum, illi debemus orbis parti, quam Tyberis littora circumfundunt: nisi certè auspicatissimum Sidus istud, vel Solem ipsum, suâ ex inde felicitate obscuret: quòd Balneoregio quidem ortum, illimes luminis sui radios, in primo statim lucis publicæ haustu, adeò puros exhibuerit, vt illa demùm de eo vox audiri meruerit; Originalem humani Proto-Parentis noxam castissimo eius animo non adhæsisse. Sed quæ hæc in illustre adeò vel primo à limine vitæ, Phosphori Nostri lumen, fatorum malignitas conspirat? vt in primo statim ortu feralem Illi occasum acceleret, ac penitus extinguat. Validissima morbi vis, inuadit tenellum Pusionis corpusculum, ver infirmæ ætatis florentissimum, sed procellis ac tempestatibus fati acerbioris impar, sæuæ ægritudinis durus Aquilo confundit: ut illa tot votorum capax & fecunda spes, vix teneram in herbam effloresceret: mox prodigâ, Parentales in luctus, Parcarum manu præcepta, non sperati odorem gaudij diffunderet, sed tristi Vesanzæ falcis exspiraret sub ictu, oniniumq; oppressis cordibus, violentos luctus, crudosq; dolores inspiraret. Succubuiſti decumbentis geminæ calamitati, Filij vnice dilecti amantissima Parens Ritela, ille ipse, qui languidos pusilli corporis artus, vehementiùs excruciabat morbi furor, quàm profundâ cicatrice, Maternum cor Tuum lancinauit ! Nihil non agis, nihil non moliris, quod pristinam Filio valetudinem, Tibi gaudium ac felicitatem restituere possit: quoscunq; profundior Æsculapius intimiùs adamauit, omnes lectulum infirmi numeroſo agmine circumſiſtunt: operam, conatus, omnemq; artis potentiam totis viribus exerunt, vt illud boni ominis in BONAVENTVRA Sidus, cui mille vota & præſciæ cogitationes sublimem honorum fortunarumq; augem destinabant: ex illo crudelioris morbi nubilo, in aprium serenæ valetudinis reducant. Sed frustra hæc sumptuum curarumq; impendia: cælo natus destinatusq; æger, optatæ incolumitati restitui non potest, si à cælis ipsis supplicibus votis efficax non requiratur subsidium: omniq; antidoto felicior medicina. Galenum vel Hypocratem curandæ ægritudini huic parem mundus non habet, cæleſti

Fit è Myropolio medicabilis herba quæri & accipi debet: vt pulcher-
rima hæc sæculi sui herba, æstu febrili iam exusta, inclementiâ morbi
iam planè conuulsa, & marcescens, in desideratum solatij decus ite-
rùm reflorescat. Præsenferat id quod loquor, diuinæ impulsu men-
tis, non minùs sollicita, quàm solers circa Filij salutem Mater: &
dum nullum ab humana Medicorum ope suffragium habet: Diuini
subsidiij saluberrimum elixir è cœlo mutuatur. Illud non minùs
abiectionis, quàm profundæ in benè consulendo virtutis sublime
Oraculum Maximum Minorum Patrem FRANCISCVM supplex
conuenit; tepentia lachrymis ora, faucij cordis ictus & vulnera,
preces, gemitus, suspiria expedit; omnesq; Materni amoris machi-
nas solerter admouet, vt cor illud afflictorum votis peruium, pro-
fusæ in calamitosos dilectionis Metropolim, ipsâ tantùm modestiâ
munitum, faciliùs expugnet. Fatiscens hoc in ipso Oriente Sidus;
nouo terrarum cœlo, Seraphicæ nimirùm Religioni ex voto tran-
scribit, si prolixior vitæ mora lucere illud diutiùs permittat, seq; lu-
gere amplius non patiatur. Dedit iustæ petitioni locum, humanæ
asylum calamitatis FRANCISCVS, iunctisq; supplicibus illius ac
Ritelæ desiderijs, annuunt, & votis subscribunt Astra secundis. Re-
dijt infirmo exorata salus, nubesq; illa doloris publici, commenda-
biliorem fecit Phosphori Nostri eluctantem radium: quem non ni-
hil, turbo ille immitis morbi interceperat. Tu verò exprome iam
luculentioribus signis, illustraturam ad publicum bonum Orbem, in-
gentis animi & speciei indolem, Magne vel exiguo in corpore BO-
NAVENTVRA: quis ille in annorum Tuorum aurora, præclarè
factorum virtutumq; merities vmbram Orationis incurrit? Togam
merita puerilis Prætexta, modicam ætatem prætergressi adulti mo-
res, vernans pueritia, non florem sed fructus & maturitatem cir-
cumferens, & puerile nihil præter annos. Attollebat ad magna
quæuis animum, cum ipsa quotidie ætate crescens in luce virtutis
Phosphorus, & quamuis profundissimi animi demissione, ac modico
de se sensu, luminis futuri scintillas & igniculos sepeliret: erumpe-
bat tamen cœlestis signo multiplici flamma: cui tantùm naturalis
quies in sublimi. Non alienarum spectator virtutum, sed speculum
& idæa, hoc in se exhibuit totum: quod partitim exornabat alios,
omnibus hic conspicuus & illustris extitit: quorum particulæ, suffi-
cientem alijs dedere lucem: maior vtique inter Siderum vulgus
Phosphorus, & clarior inter ignes aurora minores. Effuderat libera-
liter se in formam cultumq; venusti corporis benignior natura: vt

sanè vultus illi Priami velut imperio digna facies, Ganimedis & Narcysii elegantiam complexus, non dispar roleo cœlorum Phosphoro floreret & fulgeret: lux tamen cœlestis animi; sublimior illustriorq; enituit ac eminuit: vt sibi, ac suæ formæ Gratijs, illum Poëtæ plausum meritò vendicaret.

Gratior est pulchro veniens è corpore virtus.

Quanquam quid hæc ego lucis diuinæ primordia iuuenilibus annis radiantia diutius circumspicio: dum tot ampliores diuinioris istius Phosphori incurrant in aciem, hebetemq; perstringant mentis oculum splendores: quot innumerabiles stellarum siderumq; cohortes, prodromam diurnæ lucis auroram, splendenti satellitio circumcingunt. Iniurius præclaræ indoli Tuæ Orator essem, Sidus Inclytum, si illam, heroâ magnanimitate, fatuæ Orbis luci, citòq; perituris fulgoribus inimicam, tot votis flagrantissimis, tot ardentibus desiderijs, expetito Seraphicæ Religionis Cœlo, quantocyùs non inferā. Quidquid superne splendens, apparenter conspicuum, accendit illustratque mundus, totum id ignes velut cineri doloſo suppositos, tenebras fucato lumine coruscantes, Lynceâ eleuatæ mentis palpebrâ penetraſti, calcatoq; victricibus plantis, specioso hoc scintillantium tenebrarum vmbraculo, illuc sublimis diuinam lucem animi intendiſti, vbi verus sine fictitio apparatu, mendaciq; colore splendor, extingui nescius, perenne incendium alit, iubar sine vmbra serenum immortaliter conseruat. Tuæ hæc virtutis prærogatiua est, Seraphica Minorum Religio: quòd sicut maternam infantis BONAVENTURÆ destinationem, ita non dispares; ipsiusmet conatus, luminum decorumq; Tuorum numerosis ignibus inflamaueris; vt non alibi æmulam Phosphori cœlestis lucem, pulchrius à se explicari posse, quam illustrissimas inter pietatis ad sapientiæ Tuæ vmbras, fuerit, arbitratus. Præiuere iam illi quidem, tot apud Te magnæ lucis & nominis augusti Sidera, quot præcessere Diui: BONAVENTURAM tamen, si illustrem inter tot prælucentium astrorum cœtum, an cœlum verius Tuum adiciſcas, Hesperum ne crede: non claudet, sed aperiet ducetq; Ille vastissimum agmen, radiantium totâ æternitate ignium, & antesignanam semper auroram aget, cuius præeuntem vitæ ac doctrinæ perfectionem, dies apud Te sine occasu perpetuus comitetur. Inueniet fateor grandes tot splendorum cumulos, vel ipso Sacræ Domûs Tuæ in vestibulo, sed non minores inferet tecum opulenti fulgoris gazas; vretq; & illustrabit vicissim; dum Tuarum fomite virtutum, vri se iam non negat, & mox illuſtrari

lustrari gaudebit. Non defuit optimis BONAVENTURÆ votis
Ordo Sapientissimus: venturo tam illustris doctrinæ ac sanctimo-
niæ lumini, sacrum limen, promptus, libensq; aperuit; cumq; daret
beneficium accepit, cum domicilium virtutis pio Iuueni non nega-
ret, amplissimum suæ felicitatis ac gloriæ theatrum excitauit. Re-
fudit & Phosphorus Noster, liberali cum fœnore lucem, quàm à Se-
raphicæ Religionis hausit titulo; ne alienæ tantum incumberet fa-
mæ, repertam in Sanctissima FRANCISCI Domo gloriam, reci-
proco præclarè factorum accessu geminauit. Hic illa è profundissi-
mo ad pedes omnium delapsa, in coelo proximum assurgit fastigium
altissima humilitas, continet immensam elogij amplitudinem, mira-
bilis continentia, austeritas vitæ, durâ fame, acribus cilicijs, inde-
fessâ laborum tolerantia, in somnibus vigilijs intensa, diuinam Hy-
blæ Cœlestis dulcedinem spirat: plusquàm humanæ pietatis fax An-
gelica, Cœlo Seraphico dignam serenitatem exerit, exactissima cu-
iusvis operis institutio, numeros absoluit omnes, plenam ex asse com-
plectitur perfectionem. Fatigabunt hæc singula magnorum ingeni-
orum laudatores calamos, ac eruditis è sudoribus, laudem sibi am-
pliolem expriment: mihi solam interim Sapientiæ claritudinem,
quæ in Seraphico Doctore ad miraculum fulsit, deuotæ mentis ob-
tutui illabentem, venerari fas esto. Diuinæ testimonio vocis, fere-
nissima hæc astrorum Regina, eruditio Sapientissimi Phosphori istius
in pectore, Regium sceptri sui decus, diadema, fasces, purpuram,
& quidquid Principum ornat solia, omnigeno deposuit apparatu.
Septennis ille scilicet in FRANCISCIANÆ Sapientiæ Porticu, tan-
tàm impenso labore ac diligentia eruditionem possedit, vt in floren-
tissima Parisiensi Academia, titulum & honorem Magistri consecu-
tus, dignus fuisset visus, qui in illo Orbis & Galliarum Liliæto, ipsa,
è communi sensu, lilia loqueretur, & rosas; dum librum Sententia-
rum magno plausu & profectu audientium explicaret. Cœlestis
Phosphori beneficio, amceniores horti, suas delicias & ornamenta,
referunt in acceptis: illo scilicet, è noctis tumulto, in publicum Orbis
theatrum relabente, puniceus rosarum murex, flagrantius purpu-
rascit, violarum pallor, suauius intermicat, narcissorum nives, can-
dore suo notabiliores albicant, gemmæ, hortorum lilia, innocens
ebur suum, cultu splendidiore irradiant, pictæ florum varietates, lu-
stratorem oculum delectare natæ, pompâ venustiore incedunt.
Quanto & Tu gemmei decoris accessu, vernasti tunc, Sorbonense
Liliætum: cum Sapientissimus Ecclesiæ DEI Phosphorus, erudito

triennio, sublimes in celeberrima Vniuersitate tua exedras illustraret.
Loquere pro me hîc digniorem Seraphico Doctore Panegyrim Ora-
culum Parisiense *Ioannes Gerson* : nihil tuæ testimonio laudis docuit
ille, quod non plausu & elogio omni fuisset dignum; nihil in fastos
vel retulit vei referri iussit, quod non fastis æternitatis inscribi meri-
tum, suo aliorumq; in animo efficacius sculperet : nullam eruditionis
lucem, doctrinæ icintillam, illustrandis studentium mentibus, Sera-
phici Spiritûs cœlesti Entheo infudit, quæ non sapientiam pietati,
pietatem sapientiæ, germanis nexibus catenaret. Hic demum piæ
eruditionis trames, concolorem puræ menti candorem circumfe-
rens, lacteam illi instrauit viam, quâ sublimes amphoris in Religione
honoris ac æxistimationis titulos iniret : nunquam tamen honorario
passu, plûs vltra procedens; nisi simul altiorum virtutum incrementa,
eminentioribus vestigijs promoueret. Quis hîc fortunatos signet
metallo meliore dies? quis auro numeret, aureas beatissimi seculi
horas? quæ ab hac Diuiniore aurora, Seraphicis vmbis illapsæ,
omnem numerum & pretium excedunt. Annum trigesimum secun-
dum, secundo sidere agens BONAVENTURA, quàm sublimi lo-
co, Seraphico in Cœlo, sapientiæ ac pietatis, magnis luminaribus
prætulget! Primus tamen iustæ æstimationis decreto habitus, o-
mnium se vltimum haberi, tanto culmine eruditionis prouectus, votis
& desiderijs omnium totis visceribus lassari, quò altius sua se virtus
Extulit, & totum clarauit Musa per Orbem, eò minore de se sensu,
& profundâ ad pedes omnium abiectione, splendoribus suis nubem
& latebras obtendere votorum illi summa & scopus fuit. Nuntius
dei Phosphorus dum dulcissimo tenebrarum noctis fastidio, mundi
in Sole decus, præuio lumine antecedit; cōmunem Orbis lætitiā,
& resurgentia, rerum in illo omnium, tripudia, comitatum in ducit.
Par Tua Cœlestis Phosphore dignitas, nec minor surgit gloria : qui
illo ad immensa Diuinitatis adyta, veloci feliciq; passu, Religionis,
Ecclesiæ, Orbis Orthodoxi gaudia cumulasti, omina accendisti : benè
venturam tecum boni publici felicitatem, surrectura de tot hosti-
bus, Ecclesiæ militanti trophæa, affuturos intaminatos splendores,
quibus tantum sapientiæ ac pietatis Tuæ, iubar prodromum ante-
iret. Squallebat de genere illo æuo, profundis ignorantia tenebris
& Cymmerijs penè noctibus demersa, lux mundi Sapientia, dum
iubar veræ fidei in Oriente occideret, nox Hæresum fædîq; Schisma-
tis vasto horrore immineret : Tu lucernam hanc sub modio posi-
tam, rursus super candelabrum extulisti : salutaris doctrinæ ignibus

ad suas venturam noctem tenebras damnasti : diem lucemq; vindicato Orbi, assertæq; Ecclesiæ reuexisti, scissas in degenerem sectam mentes aureo veræ fidei vinculo, & Gordijs plusquam nexibus, ad pristinam vnionem reduxisti. Debeant vt lubet parenti suæ auroræ cunas & pretia gemmæ diuites, pretiosior Hic Ecclesiæ vnitæ vnio, vt omni gemmarum splendore illustrior, valore pretiosior est, ita cœlesti illo fidere, nobiliorem in BONAVENTURA Phosphorum ex merito conuincit. Iam verò si & naturæ arcanorum interpretes, & quotidianæ testimonium experientiæ, illud Cœlesti Ithosphoro priuilegium consignet, quod illius desideratum iubar, infirma decumbentium corpora, sæuo dolorum ab æstu, qui se sub acerbæ noctis rædia intensius torquebant, ad aliquam respirationem & temperiem transferat : & hæc Phosphori istius felicitas fuit, quod tantò multiplicis morbi vulnere fatiscens, & coniurato Hæresum tot assultu, iam penè infirmatum Ecclesiæ corpus suæ splendoribus sapientiæ, nouo velut fortiq; spiritu animauit. Quamquam & illis quos infirma affligeret valetudo, serenum, nec minore beneficio dispar, Sidus, BONAVENTURA fulsit. Vos omnes veritatis, quam proloquor, numerosissimos appello testes : quos ille aliquâ corporis infirmitate laborantes, illa menturam nesciente, paterni cordis dilectione, alacribus extremisq; obsequijs, piâ ac eruditâ consolatione, milleq; cœlestibus modis & studijs prosecutus, non horas aut momenta, sed dies noctesq; integras sacrabat; vt vestræ seu animæ, seu corporis integritati laboraret. Quid de illo in DEVM & proximum amoris igne, cuius perennem Vesuuium, Siculâ ardentiorẽ Ætnâ, calentissimo iouit pectore, frigida Oratio memoret? Seraphicæ Religionis domesticus iste, Seraphico demum Ithosphoro hæreditarius, immo cum Materni lactis haustu infusus omni argumento eluxit. Nulla luminis illius scintilla, nulla mica emicuit, quæ non magnum Seraphici amoris excitaret incendium, non toto fomite ac sinu, in vñs & obsequia omnium prorumperet, fligraret, in fauillas & cineres solui vellet. Non ardua docendi Prouincia, non publica priuataq; negotiorum moles, impedimento fuit : quominus tristitiæ nube implicitos dulci alloquio serenaret, calamitosi omnem quam posset ferret opem, pauidos confirmaret, omnibus omnia factus, minimis se Minorum obsequijs manciparet : vix sacræ vinculo obedientiæ ab illorum pio excessu retrahendus. Sed quousq; tandem Augustum Ecclesiæ DEI Sidus, Tua Te modestæ nubes, sub inuolucro habebit, quin dum iam fastigio pietatis ac sapientiæ emines, pleniori ho-

norum luce resplendeas? ac in publicum prorumpas? Legimus plausuq; perenni coronamus nunquam moritura insignium tot virtutum vestigia: Tu exercitatos in hac arena passus, Templo Honoris, amplius inferre non dubita. Ast Sole ipso nobilior Phosphorus noster, cum illius splendorem, suorum luce decorum, extingueret: priusquam ad augem, Religioſæ venisset eminentiæ, integrum annorum Zodiacum decurrisse non satis habuit: decimo tertio primum à suscepta Religione anno, Generalis Minister factus, Religiosi honoris, summum culmen ascendit: qui semper summus virtute ac pietate sanctimoniam gradum ita fecit, ut teneret fastigium. Hic quam serenum, sine macula lumen inter tot invidiarum turbines, & assultus vibrauit! Capituli Narbonensis Præses, Seraphicam Seraphici Patris Regulam non minore spiritu illustravit, ac ut per caliginem maiores flammæ videri solent, ita tunc inter ancipitis famæ nebulas, obrectationum flabella, enituit serenior Phosphorus, nullibi non illustris. Adde tantæ lucem luci voluit clementissima CLEMENTIS IV. Pontificis manus, Archi-Præsuleum Eboracense Pallium Diuo Doctore offerens: sed de proprio splendore contentus, fatuum honoris lumen, quod umbras superbiæ post se trahit, religiosis umbris, quæ lumine diuini pulchrius coruscant, postposuit. Fuge tamen, fuge, quantum lubet honoris umbram, ipsâ hâc latendi affectatione illustrior Phosphore, umbra utiq; lucis comes, sequetur Te tam diu, donec assequatur. Fateor, fatua hæc honorum lumina, quæ in orbis splendorem rutilant, cineres & fauillas esse, commentitio ignium colore pictas, & meram, si penitus scruteris, umbram. Tuas tamen purissimas manus suis fascibus si attrectauerint, mox umbras deponent, lucis nonfucatæ elegantem formam induent, nec minus Tuæ ornameto erunt virtuti, quam à virtute ornabuntur. Tempus illud ipsum cuius acerba recordatio poscit lachrymas, talem ruentis Ecclesiæ Athlantem postulauit, qualis quantusq; à solis humeris Tuis, ab infracto sapientiæ robore vnicus sperari potuit. En Sacram Vaticani Senatûs Purpuram, Lynceus in dandis ex merito honoribus GREGORIVS Tibi confert! Tu ne respuas? concolor Phosphoro purpureus color est; sed ab illo Tuo in DEVM, DEI Matrem, Diuosq; omnes, amore Seraphico, ab illis rosæ verecundiæ facibus, dibaphum elegantius ruborem deriuabit. Hoc verò sublimi loco situm, dum ego Te circumspicio, habeo abundè quidem satis, quo meæ Orationis tenebras irradiem; sed luce penitus inaccessibili, Tuæ perfectionis, hebes ingenium perstringitur: meridiem lectis-

simi splendoris ferre nequit, ipsâ dicendorum copiâ inops fit. Est hoc singulare in cœlestibus Planetis, vt quò sublimiùs ferantur, eò meliores in hæc infima operationes ferant: & influxus vberiores diffundant. Nouus hic Ecclesiæ DEI Phosphorus, quò altiore gradu Romani Curulem ingreditur Capitolij, eò notabiliore vestigio in arena pietatis progreditur, eò nobiliorem Orthodoxo bono operam, ampliores publicæ felicitati influxus pollicetur. Nec mora Cardinalis Romanæ Ecclesiæ cardoq; nutantium rerum factus, Tiaramq; simul Albanensem indutus, dignas tanto munere curas ac virtutes induit. Concilij Lugdunensis Præfæctus, nihil non Præside dignum agit, nulla non Oraculorum æmula consilia promit: Hæresum tolertes machinas, vi planè fulmineâ diffringit: quidquid Supremo Ecclesiæ Capiti contrasurgit, ad Petri victoriosos pedes abijcit, & plantâ triumphatrice calcandum sternit. Vellicat hic præcipuè mihi aurem, illa non tam verborum, quam gemmarum grandine fluens Oratio, quam in illomet confessu post stabilitam, cum Ecclesia Romana, Ritûs Orientalis, vnionem, Seraphicus ceu Roscius perorans, non tot verba, quot adamantes fecit: non tot gestus, quot radios fudit, liberaliumq; gemmarum aurifluos est iaculatus imbres. Purpurata in illo tunc, magnifico passu, incessit eloquentia, & quidni incederet? quam Ille, è purpura Diuini in Christo Crucifixo sanguinis, melius quam ex Rhetorum fabulosis fontibus, venâ feliciore delibauit. Vera utiq; hæc, quia Illius proprij oris confessio est; cùm Angelico Doctore suam demiranti eruditionem, ac de ministra tantæ facundia quærenti Bibliotheca, DEI in ligno pendentis effigiem ostenderet: & istud esse suæ dulcis suadæ Museum è confosso Christi latere, suam omnem elici Hyppocrenem affirmaret.

Atque hic ego, dum vltiores Phospori istius splendores, quantum per virium tenuitatem liceat, intimiùs explicare satago; sensim, planèq; sine sensu, ad fatalem eius occasum delabi me video AA. Video erectas tantarum admiratione virtutum mentes vestras in luctus & mœrorem desinere; dum occidentis non iam Phospori, sed Hesperij BONAVENTVRÆ tristem facio mentionem. Sed procul hinc lacrymæ, facessant amari gemitus, & morituris Illustribus Viris, solita dolentium animorum tributa. Occidit quidem lege mortalitatis ineluctabili, sed vt immortalem ab ipso occasu ordiretur lucem, & cùm humanâ fatorum nube extingueretur, vt inter nos demum homines, luce inextinguibili æternùm radiaret, abundè prouidit Seraphicus BONAVENTURA. Occidentem oriente Sole

Auroram, eâ solers Symbolographus, inillustravit inscriptione: **Dum Pario Pereo:** Non dispar istius Auroræ felicitas; immo gloria maior, dum tot miraculorum splendoribus, omni sæculo nitet, dum tot monumentorum ac voluminum eruditos fulgores ac diem sapientiæ, duratura sine occasu parit, medios inter labores occidit: si tamen occidisse dici debeat, qui etiamnum hodie adeò illustris fulget, & in perpetuas æternitates fulgebit, quasi firmamenti stellæ, quòd erudierit multos ad iustitiam.

Hoc igitur fortunatissimo in occasu Tuo, qui lucis perennaturæ auspicatur Tibi orientem, meam obscurari necesse est eloquentiam, Illustrissime ab umbra mortis Phosphore. Dum illa iam inter siderum luminumq; cœli atria, euecti splendores Tui eminent, altiores sunt; quàm vt à me sublimiùs attingi possint, qui umbræ tantum instar sanctissimæ ac sapientissimæ vitæ Tuæ lucem hucusque sum comitatus. Animata olim Solis exortu fuisse saxa, vetus eruditio legendum posteritati transcripsit: ego in occasu Tuo, imò verius, in hoc æternæ beatitudinis exortu, elinguem me agnosco: adultisq; iam & supremis famæ fortunæq; Tuæ fulgoribus perstrictus, facundiam inculti oris lapidescere fateor, si diutiùs in Tui splendoris lucem irrumpere præsumat. Reliquum immo vnicum mihi est: vt ad Te Sidus lucis iam incomprehensibilis beatissimum, felicitisq; inter Empyreï ignes, perpetuum sine occasu accendens Phosphore orientem: Voti supplicis flagrantissimos ardores fundam: vt ferales Orientis tenebras; quæ à Præsidente Noctium Luna, ad ecclipsandam Europæ totius lucem, tanto horrore surgunt; Tuæ radio protectionis tollas & dispangas. Ad Illum, qui solium luminis inaccessibilis inhabitat, Iustitiæ Solem, supplex Te prosterne: vt aurei Ecclesiæ,

Patriæ, Academiæ, Religionique Tuæ, soles refulgeant,
imminens Poloniæ finibus auferatur

LVNA.

D I X I.

